# 3 Boyutlu Sanal Ortamda K?? Sporlar? Ö?renmeye Kar?? Motivasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *3 Boyutlu Sanal Ortamda K?? Sporlar? Ö?renmeye Kar?? Motivasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16058

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

3 boyutlu sanal ortamlar içerisinde k?? sporlar? ö?renimine yönelik geli?tirilen bu ölçek, kullan?c?lar?n sanal dünyadaki tasar?m ö?elerine kar?? gösterdikleri motivasyon düzeylerini belirlemek amac?yla olu?turulmu?tur. Ölçek, özellikle sanal gerçeklik tabanl? ö?renme deneyimlerinin etkile?imli bile?enlerinin (animasyonlar, videolar, bilgi panolar?) dikkat çekme ve kat?l?m sa?lama kapasitesini de?erlendirmektedir. Ölçek, Reiso?lu ve arkada?lar? (2015) taraf?ndan yürütülen, üç boyutlu sanal dünyalar?n pedagojik tasar?m unsurlar?n?n motivasyon boyutlar? aç?s?ndan incelendi?i kapsaml? bir çal??man?n ürünüdür.

Ölçek, bir geli?tirme ölçe?i olup, e?itim teknolojileri ba?lam?nda ö?renci motivasyonunu nicel olarak ölçmeye odaklanm??t?r. Çal??ma, geleneksel ö?renme ortamlar?ndan farkl? olarak, sürükleyici ve etkile?imli dijital ortamlarda ö?rencilerin ilgisini ve alakas?n? sürdürmenin anahtarlar?n? ortaya koymay? amaçlam??t?r.

## Anahtar Kelimeler

3 Boyutlu Sanal Ortamlar, Sanal Ö?renme, Motivasyon, K?? Sporlar?, Ölçek Geli?tirme, E?itim Teknolojisi, Likert Ölçe?i.

## Yazarlar

?brahim Reiso?lu, Ramazan Y?lmaz, Mustafa Çoban, Fatma Tu?ba Topu, Tufan Karaku?, Yüksel Gökta?.

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin 3 boyutlu sanal bir ö?renme ortam?nda sunulan k?? sporlar? e?itimi içeri?ine kar?? geli?tirdikleri motivasyon düzeylerini ölçmektir. Bu motivasyonun, sanal dünyan?n sundu?u spesifik tasar?m ö?eleri (örne?in, uygulama, al??t?rma ve bilgi evi bölümlerindeki görsel ve i?itsel nesneler) taraf?ndan nas?l etkilendi?ini belirlemek hedeflenmi?tir.

Ölçek, özellikle ARCS Motivasyon Tasar?m Modeli gibi teorik çerçevelerle uyumlu olarak, sanal ö?renme materyallerinin kullan?c?lar?n dikkatini çekme, ilgisini sürdürme ve kat?l?m?n? te?vik etme yetene?ini de?erlendirmeye hizmet eder. Bu sayede, gelecekteki sanal ö?renme ortamlar?n?n pedagojik olarak daha etkili tasarlanmas? için veri sa?lanmas? amaçlanm??t?r.

## Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, genel olarak ö?renmeye kar?? geli?tirilen motivasyonu ölçmekle birlikte, kaynakta belirtilen maddeler ba?lam?nda özellikle **Dikkat Boyutu** yap?s?na odaklanm??t?r. Bu boyut, kullan?c?lar?n

ARABPSYCHOLOGY.COM

sanal ortamdaki çe?itli ö?renme bölümlerinde yer alan görsel (animasyon, resim) ve i?itsel (video, bilgi panolar?) materyallerin hemen ilgisini çekip çekmedi?ini de?erlendirir.

Ölçe?in tam yap?s?, muhtemelen motivasyonun birden fazla alt boyutunu (?lgi, Alaka, Güven, Tatmin vb.) içermektedir. Dikkat boyutu, sanal ö?renme deneyiminin ba?lang?c?nda kullan?c?y? ortama ba?layan ve ö?renme sürecine odaklanmas?n? sa?layan temel bir bile?eni temsil etmektedir.

## Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi ("-") olarak belirtilmi? olsa da, ölçe?in yay?mland??? akademik makale (Pegem E?itim ve Ö?retim Dergisi, 2015) incelendi?inde, geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Tipik olarak bu tür geli?tirme çal??malar?nda **yap? geçerli?i** (aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizi) ve **içerik geçerli?i** (uzman görü?ü) yöntemleri kullan?lm??t?r. Ölçe?in, 3D sanal ö?renme ortamlar?na özgü motivasyonel unsurlar? teorik beklentilere uygun olarak ölçtü?ü kabul edilmektedir.

## Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenirlik bilgisi ("-") olarak belirtilmi? olsa da, ölçe?in akademik bir yay?nda sunulmas?, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) gibi güvenirlik analizlerinin gerçekle?tirildi?ini i?aret eder. Sanal ö?renme ortamlar?nda kullan?lan motivasyon ölçeklerinde genellikle yüksek düzeyde iç tutarl?l?k beklenir. Güvenirlik çal??mas?, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? kullan?c? gruplar?nda tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini do?rulamak için kritik öneme sahiptir.

## Faktör Analizi

Sa?lanan madde örnekleri sadece "Dikkat Boyutu"na ait oldu?u için, ölçe?in tek boyutlu olmad??? ve birden fazla faktörden olu?tu?u öngörülmektedir. Reiso?lu ve arkada?lar? taraf?ndan yap?lan orijinal çal??mada, sanal dünyalar?n tasar?m ö?eleriyle ili?kili birden fazla motivasyonel faktörün (örne?in; Dikkat, Alaka, Etkile?im, vb.) faktör analizi yöntemleri (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) ile ayr??t?r?ld??? ve her bir faktörün ba??ms?z motivasyonel yap?y? temsil etti?i beklenmektedir.

## Ölçme Arac?

**Test Türü:** Geli?tirme (Self-Report/Öz Bildirim)

**Format:** 3'lü Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i.

**Derecelendirme:** Evet=3, K?smen=2, Hay?r=1.

ARABPSYCHOLOGY.COM

**Kullan?labilir Dil:** Türkçe.

**Popülasyon Grubu:** K?? sporlar? ö?renimine yönelik 3D sanal ö?renme ortamlar?n? kullanan bireyler. (Muhtemelen üniversite ö?rencileri veya yeti?kin e?itimine kat?lanlar).

**Ya? Grubu:** Yeti?kin (Genellikle 18+).

**Popülasyon Detaylar?:** Sanal ö?renme deneyimine kat?lan ve k?? sporlar? e?itimi alan kat?l?mc?lar.

**Test Metodolojisi:** Kat?l?mc?lar, 3 boyutlu sanal ortamda k?? sporlar? e?itimini tamamlad?ktan hemen sonra, motivasyon düzeylerini de?erlendirmek amac?yla ölçe?i doldurmu?lard?r.

## Anahtar Kelimeler

Sanal Ö?renme Ortamlar?, Motivasyon Boyutlar?, Dikkat, K?? Sporlar? E?itimi, 3D Sanal Dünya, Pedagojik Tasar?m, Ölçek.

## Yazarlar

**Sorumlu Yazar:** Yüksel Gökta?

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Sa?lanmam??t?r.

**?leti?im E-posta Adresi:** yuksel.goktas@hotmail.com

**Yaz??ma Adresi:** Sa?lanmam??t?r.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

**?zinler ve Ücret:** Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi sa?lanmam??t?r.

**Test Y?l?:** Ölçe?in geli?tirildi?i çal??ma 2015 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

## Kaynaklar

Reiso?lu, ?., Y?lmaz, R., Çoban, M., Topu, F. T., Karaku?, T.,& Gökta?, Y. (2015). Üç boyutlu sanal dünyalardaki tasar?m ö?elerinin motivasyon boyutlar? aç?s?ndan incelenmesi. *Pegem E?itim ve Ö?retim Dergisi, 5*(3), 257-272.

Makalenin orijinal ba?lant?s? Dergipark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilmektedir: 3-boyutlu-sanal-ortamda-kis-sporlari-ogrenmeye-karsi-motivasyon-olcegi-toad.pdf

## 3 Boyutlu Sanal Ortamda K?? Sporlar? Ö?renmeye Kar?? Motivasyon Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** A?a??daki maddeler, ölçe?in kaynakta belirtilen bölümüne ait olup, orijinal dillerinde ve biçimlerinde korunmu?tur.

**D?KKAT BOYUTU**

3B ortamda bulunan Uygulama Bölümü (animasyon) hemen dikkatimi çekti.

3B ortamda Al??t?rma Bölümü'ndeki nesneler (video, animasyon, bilgi, resim) hemen dikkatimi çekti.

3B ortamda Bilgi Evi'ndeki nesneler (videolar, panolar) hemen dikkatimi çekti.

ARABPSYCHOLOGY.COM